

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชน
ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน

นายสมบัติ คุลยรัตน์

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.วัชรีย์ พฤทธิกันนท์

ประธานกรรมการ

รศ.ดร.วินัส ฤาชัย

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลปฐมภูมิได้จากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมสูบบุหรี่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2/2551 โดยสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จำนวน 300 คน แบ่งเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 100 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 100 คน และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 100 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกคำตอบลงในแบบสอบถามด้วยตนเอง และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 89.3 ผู้ปกครองประกอบอาชีพที่ไม่มีรายได้ประจำ ร้อยละ 87.0 มีรายได้ที่รับจากผู้ปกครองเฉลี่ย 951.73 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบ้านผู้ปกครอง ร้อยละ 52.7 มีสมาชิกในบ้านสูบบุหรี่ ร้อยละ 56.0 และมีเพื่อนสนิททั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนที่สูบบุหรี่ ร้อยละ 70.7 จากการวัดและประเมินผลความรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัยของบุหรี่ในกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัยของบุหรี่ ร้อยละ 68.3 ส่วนการคิดที่จะเลิกสูบบุหรี่มีจำนวนร้อยละ 38.7 ในขณะที่ไม่คิดจะเลิกสูบบุหรี่มีจำนวนมากกว่าคือ ร้อยละ 61.3 ซึ่งสาเหตุที่คิดจะเลิกสูบบุหรี่ส่วนใหญ่เพราะตระหนักถึงโทษพิษ

ภัยของบุหรี่ ร้อยละ 34.5 รองลงมาคือสถานที่สูบบุหรี่ไม่สะดวก ร้อยละ 25.0 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกเมื่ออายุ 15 ปี ร้อยละ 18.3 อายุน้อยที่สุดที่เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกคืออายุ 9 ปี และอายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่คือ 13.43 ปี สาเหตุสำคัญของการเริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกคือ อยากรทดลองสูบ ร้อยละ 43.3 ส่วนใหญ่จะสูบบุหรี่จำนวน 6 - 10 วันต่อเดือน วิธีการที่ได้บุหรี่มาสูบของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้มาโดยการซื้อจากร้านขายของชำ ร้อยละ 40.0 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าส่วนใหญ่ได้บุหรี่มาสูบโดยวิธีการขอบุหรี่จากผู้อื่น และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการซื้อบุหรี่อยู่ที่ 89.27 บาทต่อเดือน สถานที่ที่สูบบุหรี่เป็นประจำคือที่สาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ มุมถนน อ่างเก็บน้ำ น้ำตก ร้อยละ 45.7 สำหรับช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สูบบุหรี่คือช่วงว่างระหว่างเรียน ร้อยละ 37.3

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ โดยพิจารณาจากปริมาณการสูบบุหรี่ (มวน/เดือน) โดยวิธีวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression) พบว่า ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการสูบบุหรี่มากที่สุดคือ ความคิดที่จะเลิกบุหรี่ รองลงมาคือ จำนวนปีที่สูบบุหรี่ การมีสมาชิกในบ้านที่สูบบุหรี่ รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง การมีเพื่อนสนิทที่สูบบุหรี่ อาชีพของผู้ปกครอง และรายจ่ายในการซื้อบุหรี่ ตามลำดับ

Independent Study Title	Factors Affecting the Youth's Behavior for Cigarette in Mae Hong Son Province	
Author	Mr. Sombat Dulyarat	
Degree	Master of Economics	
Independent Study Advisory Committee	Assoc. Prof. Watcharee Prugsiganont	Chairperson
	Assoc. Prof. Dr. Venus Rauechai	Member

ABSTRACT

This study has two objectives: (1) to study smoking behavior among youth in Mae Hong Son province; and (2) to analyze what are socio-economic factors affecting such behavior. Primary data, were used in this study. They were obtained, using questionnaires, from a sample of 300 students in Mae Hong Son province who enrolled in the second semester of 2008 academic year. Multi stage sampling method was used. The sample consisted of 100 students from the three levels of education each, primary schools, secondary schools, and vocational schools. Descriptive statistics, such as frequency, percentage, and multiple regression were used in the analysis of data.

The results of the study revealed the majority of the youth who smoked were male, or 89.3% of the sample. Most of them, or 87 %, had parents/guardians with no fixed income. The average amount of allowance received was 951.73 Baht per month. Most still stayed at home with their parents/guardians. More than half of them, or 52.7%, were in the family with at least one smoker. A total of 70.7 % of them had close friend(s), either in school or out of school, who smoked. When tested on their knowledge on the danger of smoking, 68.3% of the students did know well about smoking danger. Despite this, only 38.7% had tried to quit smoking while

greater percentage or 61.3% did not want to quit at all. The main reason given for wanting to quit was their realization of the danger from smoking (34.5%), and difficulty to smoke found in some locations/places where no smoking was imposed (25.0%). The highest proportion of the sample or 18.3% first started to smoke when they were 15 years old. The youngest when first started to smoke was found to be 9 years old, representing 4.3 % of the sample. The average age of the sample when first started to smoke was 13.43 years old. Would like to know what smoking is like was the main reason given for their first smoking, or 43.3% of the sample. The majority of them smoked 6-10 days per month. Buying from shops selling household goods was the main source of obtaining cigarettes for the students, representing 40.0% of the sample. For those students who were studying in primary schools, their main supply of cigarettes was from asking for favor from their friends or other people. The average amount of money spent on cigarettes was 89.27 Baht per month. Places where these students (45.7%) smoked regularly were mainly public places, such as public parks, street corners, reservoirs, and waterfalls. For smoking time, a great proportion of the sample (37.3%) smoked when they were free from classes.

On the study of factors affecting smoking behavior, multiple regression technique was used to study the intensity of smoking (number of cigarettes per month). At 0.05 level of significance, the idea of quitting was found to be the most important factor. The next important factors in order of significance were the number of years students had smoked, living in household with at least one smoker, allowance received from parents/guardians, having close friend(s) who was also smoker(s), parents/guardians' occupation, and money spent in buying cigarettes, respectively.